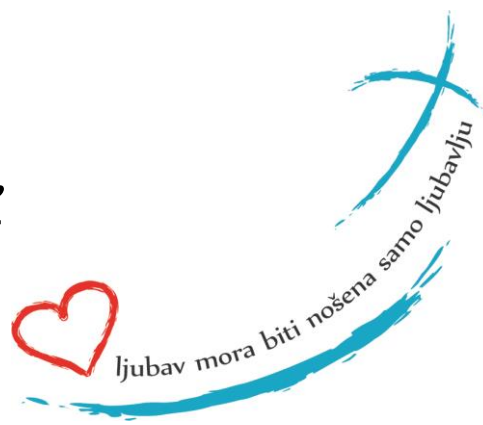

Ljubav - dar koji obvezuje

Ciljevi: objasniti razliku između ljubavi i zaljubljenosti; približiti mladima temeljne oznake ljubavi prema Sv. Pismu; razumjeti što znači istinski voljeti/ljubiti drugoga

Trajanje kateheze: 60-70 minuta

Dob sudionika: srednjoškolci/studenti

Sredstva: Sveto pismo, meditativna glazba

Metodički postupci: čitanje, razgovor

MOLITVENI POČETAK

>>> Na početku neka animator odabere nekoga od sudionika da pročita, uz meditativnu glazbu, ulomak iz Svetog pisma, te animator zaključi molitvom.

¹ Kad bih sve jezike

ljudske govorio

i anđeoske,

a ljubavi ne bih imao,

bio bih mjed što ječi

ili cimbal što zveči.

² Kad bih imao dar

prorokovanja

i znao sva otajstva

i sve spoznanje;

i kad bih imao svu vjeru

da bih i gore premještao,

a ljubavi ne bih imao –

ništa sam!

³ I kad bih razdao sav svoj

imutak

i kad bih predao tijelo

svoje da se sažeže,

a ljubavi ne bih imao –

ništa mi ne bi korisilo.

⁴ Ljubav je velikodušna,

dobrostitiva je ljubav,

ne zavidi,

ljubav se ne hvasta,

ne nadima se;

⁵ nije nepristojna,

ne traži svoje,

nije razdražljiva,

ne pamti zlo;

⁶ ne raduje se nepravdi,

a raduje se istini;

⁷ sve pokriva, sve vjeruje,

svemu se nada, sve

podnosi.

⁸ Ljubav nikada ne

prestaje.

Prorokovanja? Uminut će.	govorah kao nejače,	a tada ću spoznati
Jezici? Umuknut će.	mišljah kao nejače,	savršeno,
Spoznanje? Uminut će.	rasuđivah kao nejače.	kao što sam i spoznat!
⁹ Jer djelomično je naše	A kad postadoh zreo	¹³ A sada: ostaju vjera,
spoznanje,	čovjek,	ufanje i ljubav
i djelomično	odbacih ono nejačko.	- to troje –
prorokovanje.	¹² Doista, sada gledamo	ali najveća je među njima
¹⁰ A kada dođe ono	kroza zrcalo,	ljubav!
savršeno,	u zagonetki,	
umanut će ovo	a tada – licem u lice!	<i>(1 Kor 13, 1 – 13)</i>
djelomično.	Sada spoznajem	
¹¹ Kad bijah nejače,	djelomično,	

Gospodine Bože, izvore života i ljubavi! Toliko si nas ljubio da si nam poslao svoga Sina Isusa Krista koji je za nas umro i uskrsnuo. Daj molimo Te, da po primjeru Isusa Krista i mi naučimo ljubiti jedni druge te svojim životom graditi oko sebe svijet kojemu će temelj biti istinska sloga i ljubav. Po Kristu Gospodinu našem. Amen!

NAJAVA TEME S KRATKIM IZLAGANJEM UZ POTICAJNA PITANJA

Govoriti o ljubavi u današnje vrijeme nije baš lako jer se i ona, kao i sve ostale vrednote, relativizira. Mnogi govore o ljubavi, no taj govor često puta samo je način da se pod maskom ljubavi, pod tim izričajem drugima prezentira nešto što inače nije prihvatljivo ili nešto što zapravo nema veze s ljubavlju. Kako onda govoriti o ljubavi u vremenu u kojem vlada „kriza ljubavi“? Zasigurno ste se i sami ponekad pitali o ljubavi, možda ste ponekad i u društvu raspravljali o ljubavi. Pokušajmo odmah na početku dati odgovor na ono ključno pitanje: koja je definicija ljubavi?

>>> Sada mladima treba dati priliku za razgovor i raspravu, a animator može raspravu potaknuti dodatnim pitanjima.

- Je li ljubav samo emocija?
- Rađa li se ljubav između osoba?
- Koja je razlika između ljubavi i zaljubljenosti?

Ova pitanja o kojima smo sada progovorili zasigurno muče mnoge ljude, no kao da o njima nitko ili malo tko govori. Danas ćemo, stoga, progovoriti o ljubavi kao emociji, osvrnut ćemo se i na onu evanđeosku ljubav, ljubav prema Bogu i bližnjemu te ćemo kratko progovoriti i o kršćanskoj ljubavi.

RAZRADA TEME

Mnogi su se ljudi i mnoga područja ljudskog djelovanja bavili ljubavlju. Psihologija je pokušala dati definiciju ljubavi te je zaključila kako je ljubav vrlo kompleksno čuvstvo koje je teško pristupačno istraživanju.¹ Filozofija će pak reći kako je ljubav intenzivan i složen osjećaj nagnuća, privrženosti pomiješan s drugim osjećajima, na primjer, simpatijom, radošću, požrtvornošću i slično.² Svaki, dakle, od nas može dati neku svoju definiciju ljubavi, što smo pokušali napraviti maločas, no smijemo se pitati jesmo li upravo mi definirali ljubav ili je ona zaista nešto što se ne može definirati. Bilo kako bilo, jedno je sigurno: kada želimo definirati ljubav, naići ćemo na mnoga ograničenja i, kao što smo maločas čuli, ljubav nije moguće definirati u potpunosti, no to ne znači da ne vrijedi pokušati.

Govor o vrstama ljubavi

Možemo govoriti o ljubavi sa znanstvenog stajališta, no time nećemo dobiti ništa osim pukih informacija i nekih pokušaja koji mogu, ali i ne moraju u ovom slučaju biti ispravni. Svakako ćemo se u ovoj temi i izlaganju koristiti i nekim informacijama koje su nam donijeli razni sociolozi i psiholozi, no prvotni nam je cilj progovori o ljubavi koja je svoj vrhunac našla u Novom zavjetu, to jest o ljubavi koja ne samo da je usmjerena na one koji su mi dragi i simpatični, na one koji mi odgovaraju, već i na neprijatelje. No za početak pokušajmo nabrojiti vrste ljubavi. **Znate li koje su vrste ljubavi?**

---

¹ Usp. Boris Petz (ur.), *Psihologijski rječnik*, Naklada Slap, Jastrebarsko 2005., str. 243.

² Usp. Stipe Kutleša (ur.), *Filozofski leksikon*, Čakovec, 2012., str. 707.

- eros = fizička ljubav
- filia = prijateljstvo
- agape = zajedništvo
- caritas = djelotvorna ljubav

>>> *Kratka rasprava.*

Opet se na početku vraćamo na psihologiju i sociologiju. Psihologija, isto kao i sociologija, smatra kako treba razlikovati vrste ljubavi kojih, prema njima, ima šest. U osnovi, najpoznatija su dva tipa ljubavi: **strastvena** ljubav i duboka **prijateljska** ljubav.³ U sretnim životnim okolnostima ove dvije vrste ljubavi se dopunjuju, pri čemu u početku dominira prva, koja tijekom života postupno prelazi u drugu. Psihologija će dakle reći kako je ljubav osjećaj koji se ravija u životnim okolnostima te nas te okolnosti uvjetuju da nekoga ili nešto volimo ili pak ne volimo. Možemo se s ovom konstatacijom složiti ili ne, no svakako moramo na ljubav pogledati i s teološke strane, i to ne samo znanstveno-teološke, nego i vjernički teološke. Teologija za ljubav kaže kako je ona ključna riječ kršćanske vjere i njezin vjerodostojan sadržaj. Bez ljubavi kršćanstvo bi prestalo postojati. I dok psihologija smatra strastvenu ljubav temeljem svakog odnosa iz kojeg se kasnije postepeno rađa sve ostalo, teologija ljubav ne shvaća samo iz ljudskog iskustva ljubavi, već je promatra iz događaja objave, koji je u sebi ljubav. Ova ljubav, ljubav objavljenja Sina Božjeg, svoje srce ima u vazmenom otajstvu i iz njega možemo promatrati svaku vrstu ljubavi te je čak i opisati. Događaj utjelovljenja izražava svu puninu Božje ljubavi prema čovjeku, jer sam Bog prilazi čovjeku, postaje njemu sličan te ga uči pravoj ljubavi. No za razliku od znanosti koje dijele ljubav na strastvenu ljubav ili pak prijateljsku ljubav ili požrtvovnu ljubav, teologija govori o **djelatnoj** ljubavi, *caritas*.⁴ Ovaj izraz upućuje nas na drugog, usmjerava nas na konkretno djelovanje, na nasljedovanje Isusa Krista u ljubavi kako bismo ljubili sve oko sebe. Što znači ljubiti bližnjeg?

Ljubav prema bližnjemu

Ljubiti bližnjeg ima isti temelj i isto usmjerenje kao i ljubav prema Bogu. Ljubiti Boga znači ljubiti i sve ljude, sve prihvatiti jer iskrena ljubav prema Bogu pomaže mi prihvatiti brata čovjeka. Učenje i život Isusa Krista ne ostavlja nikakve sumnje. Kristova ljubav je bila

³ Usp. Boris Petz (ur.), *Psihologijski rječnik*, Naklada Slap, Jastrebarsko 2005., str. 243.

⁴ Usp. Aldo Starić(ur.), *Enciklopedijski teološki riječnik*, KS, Zagreb, 2009., str. 604.

usmjerena i prijateljima i neprijateljima, i poznatima i nepoznatima, i onima koji ga ljube i onima koji ga ne ljube. Na istu takvu ljubav i mi smo pozvani. Ljubav, ona prava ljubav, nam pomaže prihvatiti drugog, kao što smo već spomenuli, a ako drugog prihvatim onakvog kakav jest, onda ga i ljubim jer tada prihvaćam i njegove mane i nesavršenosti i njegove brige i probleme. Ako drugog ljubim, tada ga i shvaćam, tada mu i pomažem, a sama ta raspoloživost da drugom izađem u susret čini me osjetljivim i za Boga.⁵ Stoga sada možemo zaključiti da su ljubav prema Bogu i ljubav prema bližnjemu nerazdvojne jer tvore jednu te istu zapovijed, koja nije nametnuta, nego je iskustvo ljubavi koja se daje slobodno iz dubine srca.⁶ Ljubav je stoga „božanska“, kako će reći papa Benedikt XVI., jer dolazi od Boga i sjedinjuje nas s Bogom, te nas po tom sjedinjenju preobražava u jedno zajedničko „mi“ koje nam pomaže da postanemo jedno.⁷ Istinski, dakle, ljubiti, voljeti drugog znači u njemu gledati Božju ljepotu stvaranja, u njemu gledati Boga koji ga je stvorio, a ako tako gledam na drugog, ako ga tako ljubim, onda ga i poštujem i branim njegova prava i njegovu slobodu, onda živim s njim bratski život. Na ovakav način istinski ljubiti svojeg partnera, odnosno partnericu, dečka ili curu, znači dopustiti da se iz te ljubavi rodi i novi život, a time se onda nastavlja onaj stvoriteljski čin ljubavi.

Sada kad smo započeli govor o ljubavi u vezi, to jest partnerstvu, moramo se malo pozabaviti i razlikama između ljubavi i zaljubljenosti. Za početak: mislite li da se ljubav rađa, to jest da zaljubljenost nužno uvjetuje ljubav?

>>> *Slijedi rasprava u kojoj treba pozvati mlade da se prisjete o čemu su razgovarali u prethodnoj katehezi o zaljubljenosti.*

SINTEZA I AKTUALIZACIJA

Danas smo puno toga progovorili o ljubavi. Možda nam još sve niti nije jasno, no važno je ipak pokušati shvatiti sljedeće: koliko god se govorilo o ljubavi, nikad ne kažemo sve. Puno je toga oko nas u današnjem svijetu što nam se prezentira kao ljubav. Mi smo kao mladi kršćani pozvani i imamo odgovornost da ljubav prikažemo kakva zaista jest, neiskvarena, pravedna,

---

⁵ Usp. Benedikt XVI., *Deus caritas est*, KS, Zagreb, 2006., br. 18.

⁶ Usp. *Isto*.

⁷ Usp. *Isto*.

istinoljubiva, možemo čak reći i sveta. Samo takva ljubav može nas dovesti i u dobar odnos s Bogom, a onda i sa čovjekom na što smo svi pozvani.

NAJAVA RADIONICE

Ako smo pozvani na ljubav prema svima, to znači da moramo ljubiti i one koji nam nisu simpatici. A koliko mora biti teško ljubav iskazati onome koji prema našem sudu to ne zaslužuje. Kasnije ćemo govoriti upravo o žrtvovanju u ljubavi te o odricanju, a kao dobra priprema poslužit će vam Hvalospjev ljubavi drugome. Sada će svatko dobiti tekst Hvalospjeva ljubavi koji u sebi ima praznine. Ispunite praznine imenom onoga/onih koje teško prihvaćate, pa pročitajte napisano. Vidjet ćete da je ljubav pravi put do prihvaćanja.

>>> *Podijeliti mladima papire s Hvalospjevom ljubavi te im dati par minuta da to ispune.*

⁴ _____ je velikodušna,
dobrostiva je _____,
ne zavidi,
_____ se ne hvasta,
ne nadima se;
⁵ nije nepristojna,
ne traži svoje,
nije razdražljiva,
ne pamti zlo;
⁶ ne raduje se nepravdi,
a raduje se istini;
⁷ sve pokriva, sve vjeruje,
svemu se nada, sve podnosi.

>>> Ako netko želi, može pročitati svoj Hvalospjev ljubavi drugome. U posljednji dio kateheze neka animator pokrene raspravu kratkim uvodom.

Govorili smo već podosta o ljubavi, no sada bismo, kratko progovorili o onoj pravoj ljubavi.

- Što je to prava ljubav?
- Što je čovjek spreman poduzeti zbog ljubavi?
- Koliko je odricanja potrebno u ljubavi?
- Koliko je potrebno sebe mijenjati zbog ljubavi?
- Može li ljubav sve izdržati?

>>> Nakon rasprave koja je potaknuta ovim pitanjima neka se mlade potakne na radionicu. Radionica se sastoji od toga da se mladi podjele u tri grupe. Animator će svakoj dati zadatak u kojem će svaka grupa morati napisati svoj hvalospjev ljubav te ga po mogućnosti uglazbiti. Bitno je da se svaki hvalospjev ljubavi razlikuje, zbog toga će svaka grupa pisati drugačiji hvalospjev ljubavi i to na temelju rasprave koju će voditi prije radionice, tako da će jedna grupa pisati/skladati „Hvalospjev požrtvovne ljubavi“, zatim druga grupa „Hvalospjev prave ljubavi“ i treća grupa „Hvalospjev izdržljive ljubavi“. Na svakom zadatku pisat će upute kojih se mladi moraju držati. Po završetku rada u grupama neka svaka grupa izvede svoj hvalospjev pred svima te neka se izabere najbolji.

Grupa 1 – Hvalospjev prave ljubavi

Napišite i uglazbite vaš hvalospjev prave ljubavi. U vašem hvalospjevu moraju biti napisane sve one karakteristike koje prema vašem mišljenju označavaju pravu ljubav. Možete u hvalospjev ubaciti i neke ljude kao primjere prave ljubavi te na taj način pozvati druge mlade na djelotvornu pravu ljubav. Neka hvalospjev započne riječima:

Kad imao bih pravu ljubav ja...

Grupa 2 – Hvalospjev požrtvovne ljubavi

Napišite i uglazbite vaš hvalospjev požrtvovne ljubavi. U vašem hvalospjevu moraju biti napisane sve one karakteristike koje prema vašem mišljenju označavaju požrtvovnu ljubav, drugim riječima morate napisati što sve čovjek žrtvuje zbog ljubavi te na koncu prikazati kako se ipak svaka žrtva isplati zbog ljubavi... Neka hvalospjev započne riječima:

Kad morao bih žrtvovati ja...

Grupa 3 – Hvalospjev izdržljive ljubavi

Napišite i uglazbite vaš hvalospjev izdržljive ljubavi. U vašem hvalospjevu moraju biti napisane sve one karakteristike koje prema vašem mišljenju označavaju izdržljivu ljubav, drugim riječima morate napisati što sve čovjek mora izdržati i proći zbog ljubavi te na koncu prikazati kako se ipak svaka žrtva isplati zbog ljubavi. Neka hvalospjev započne riječima:

Kad izdržati trebao bih ja...